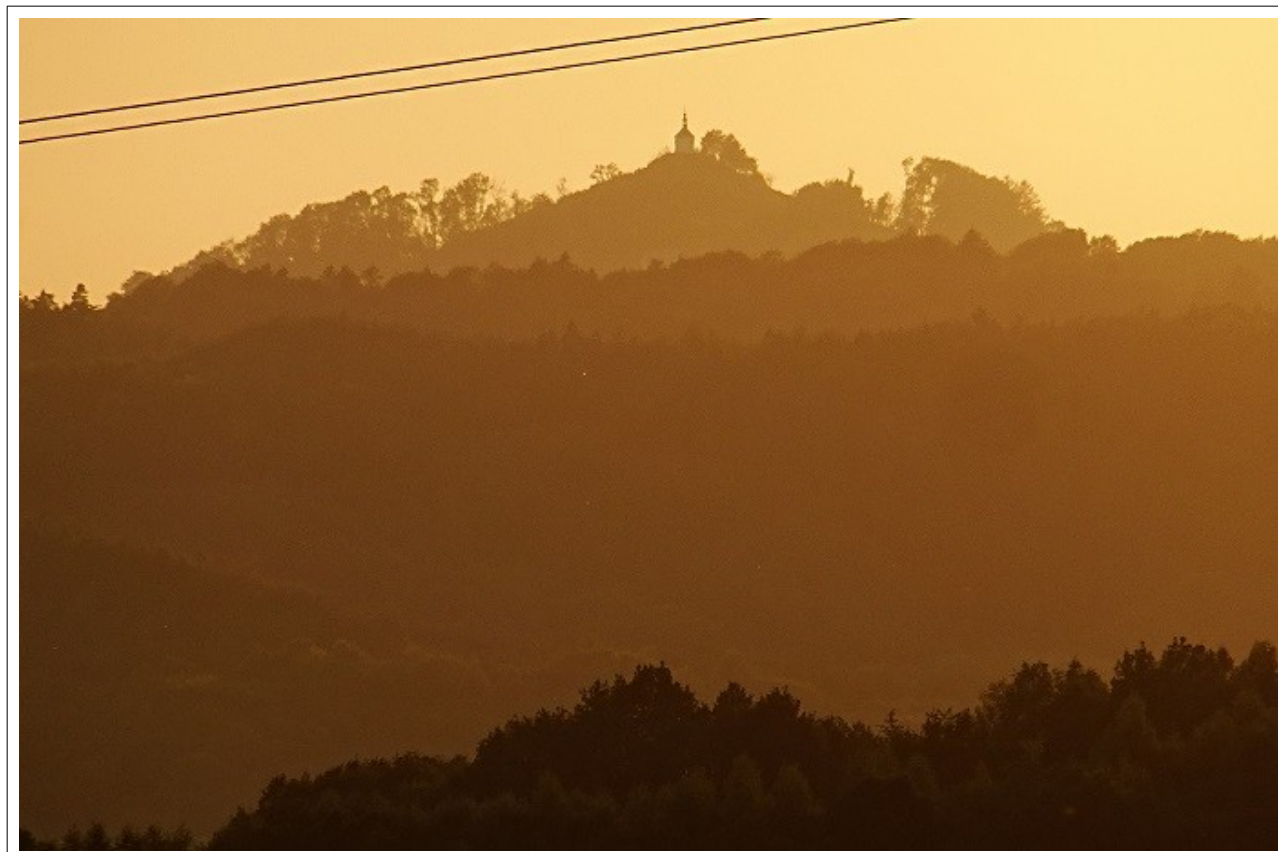

Kostelík sv. Anny na Vyskři. Fotografováno v Rovensku

Milý čtenáři!

Vypadá to, že schodek státního rozpočtu bude větší, než se plánuje.

Nu nic, sněmovna ho schválí větší a nic ne neděje.

A když bude ještě větší než ten schválený, taky se nic neděje.

Těžko u státu zazvoní exekutor, zabaví mu televizi a obrazy.

Těžko státu někdo obstaví účty, těžko státu vypnou proud a plyn.

Při vědomí, co se na nás řítí, říkám si – chtěl bych být tímto státem... 😊

♦ Turnovské muzeum vystavuje šperky pro královnu Alžbětu II.

Poslední dny se nesou v duchu loučení a vzpomínání na zesnulou britskou panovnici Alžbětu II. Muzeum Českého ráje v Turnově se rozhodlo uctít památku této výjimečné dámy jedinečným exponátem, který je spojen s návštěvou královny v České republice v roce 1996. Ze svého vlastnictví jej do muzejní Klenotnice zapůjčila soukromá sběratelka.

Soupravu granátových šperků zhotovil turnovský zlatník a šperkař Jiří Urban, který proslul především kopiemi císařských, královských nebo knížecích korun panovníků uplynulých staletí. Objednalo si je město Brno, které je mělo jako oficiální dar při její návštěvě moravské metropole. Návštěva Jejího Veličenstva Alžběty II. se uskutečnila 28. března 1996 v doprovodu prezidenta Havla.

„Pozoruhodné je, že královna nepředala šperky svému doprovodu, ale při odjezdu z města držela etui s cennou soupravou na klíně. Brnu pak na oplátku věnovala svůj portrét,“ dodal Miroslav Cogan, kurátor sbírek výtvarného umění a šperku turnovského muzea.

V designu této mimořádné kolekce granátových šperků vyšel autor z estetiky klasicistních šperků ze začátku 19. století, kdy k těm nejoblíbenějším patřily víceřadé návleky. Hlavním kusem sady šperků je tedy pětiřadý náhrdelník se třemi rozetami, ve třetí rozetě je ukryta spona zapínání. K náhrdelníku patří náramek, brož a náušnice. Přestože souprava šperků obsahuje značný počet poměrně velkých granátů, podařilo se autorovi shromáždit kameny stejné velikosti a kvality i pro autorskou repliku královského setu.

„Kopii kompletní sady granátových šperků pro královnu Alžbětu II. si v roce 1998 objednal soukromý sběratel, přesněji sběratelka z Čech. Právě tuto sadu vystavujeme v Klenotnici našeho muzea. Vzhledem k charakteru ruční práce a jedinečnosti každého kamene je i tato replika výjimečným originálem, který se od královské soupravy liší pouze v detailech. Předně je replika montovaná ve čtrnáctikarátovém zlatě, zatímco ta pro královnu ve vyšší 18 karátové ryzosti. Také kameny nemohou být zcela totožné, protože jde o přírodní surovinu. Královninu soupravu tvoří 920 granátů o velikosti 3,5 až 6 milimetrů, zatímco v replice jich Urban použil o něco méně, celkem 886 kusů, zato větších, 4 až 7 milimetrů velkých, barevně vyrovnaných českých granátů,“ uvedl Miroslav Cogan.

„Myslím, že vystavit kopie šperků je důstojnou a pěknou připomínkou památky Jejího Veličenstva Alžběty II., jejíž bohatý a službě Velké Británie zasvěcený život si u příležitosti jejího úmrtí v těchto dnech připomíná celý svět,“ řekla krajská radní Květa Vinklátová. „Jistě si každý klenotník přeje, aby byly jím vyrobené šperky obsažené v klenotnici britské Koruny. Jsem hrdá na to, že právě šperky Jiřího Urbana v této mimořádné sbírce reprezentují české šperkaře.“

„Na veřejnosti se královna zdobená broží z této soupravy objevila 1. ledna 2006 při příležitosti účasti na bohoslužbě v kostele sv. Máří Magdalény na svém venkovském sídle Sandringham,“ doplnila kurátorka Lenka Laurynová. Souprava bude k vidění v Klenotnici muzea od čtvrtka 22. září do neděle 30. října 2022 denně mimo pondělí. (Jan Mikulíčka)

♦ Rada města Turnov 15. září schválila uzavření smluv o zřízení věcného břemene - služebnosti s obcemi Ktová a Karlovice, dotčené stavbou „Úsekové měření rychlosti v obcích Ktová a Radvánovice“ ve prospěch města Turnov za jednorázovou úhradu 21 tisíc korun včetně daně. Na Ktovou připadá 10 tisíc. Starosta Karlovic Havrda požaduje 11 tisíc Kč. Obec Karlovice bude ještě tuto částku projednávat na zastupitelstvu.

Rada schválila na základě doporučení hodnotící komise zrušit veřejnou zakázku „Nájem zařízení pro měření rychlosti“. Rada zvolila jako jediné hodnotící kritérium ekonomickou výhodnost nabídky – nejnižší nabídkovou cenu.

Předpokládaná hodnota zakázky byla 12,1 milionu včetně daně. Společnost AŽD Praha ale předložila nabídku s nabídkovou cenou 16,8 milionu korun.

Dále Rada schválila vypsání nové veřejné zakázky, s upravenými požadavky.

Rada schválila také zadávací podmínky veřejné zakázky na stavební úpravy ve Skálově 84. Zakázka zahrnuje úpravu kanceláří v bývalém městském úřadu na 3 byty (58, 38 a 48 metrů). Předpokládané náklady stavebních prací jsou 4,547 milionu korun. Úpravy mají být hotovy 20. ledna příštího roku.

(Marcela Jandová)

♦ Zastupitelstvo na svém posledním zasedání v tomto volebním období téhož dne schválilo výsledek výběrového řízení a uzavření budoucí kupní smlouvy na prodej pozemků o výměře cca 19.000 m² v katastru Daliměřic, určených k vý-

stavbě obchodně-průmyslové zóny Vesecko. Kupcem je DEKINVEST, investiční společnost z Prahy, za cenu 2.500 Kč/m² (bez daně), tj. zhruba 47,5 milionu korun. Společnost DEK hodlá přemístit svoji stávající prodejnu z nevyhovujícího prostoru v Nudvojovické ulici, kde se často opakují složité dopravní situace, na jiné místo v Turnově, s lepším příjezdem a možností rozvoje.

Zastupitelstvo se dále zabývalo rozdělením dotací na obecně prospěšnou činnost – jeho II. výzvou. Pro tento rok byla v rozpočtu vyčleněna na podporu činnosti organizací podporující společenský a občanský život obyvatel částka 280 tisíc Kč. Žadatelům v I. výzvě bylo rozděleno celkem 160 tisíc, pro II. výzvu bylo alokováno celkem 120 tisíc. Bylo doručeno celkem pět žádostí, čtyři v řádném termínu. Zastupitelstvo rozhodlo poskytnout dotaci 10 tisíc pro pobočný spolek Českého kynologického svazu ZKO Turnov, 10 tisíc včelařům, 30 tisíc pro spolek Klub přátel železnic Českého ráje a 10 tisíc pro Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR.

Dále se zabývalo druhou výzvou dotací sportu, pro kterou správní rada vyčlenila 110 tisíc.

Zastupitelstvo rozhodlo o poskytnutí individuální investiční dotace 700 tisíc korun pro spolek *Tělovýchovná jednota Turnov* na realizaci výstavby beachvolejbalových kurtů a sportovně relaxační zóny v těsné blízkosti atletického stadionu Ludvíka Daňka a současného volejbalového areálu *TJ Turnov*. S projektem souvisí i rekonstrukce antukových kurtů, zde se nepředpokládá finanční spolupráce města Turnov. Předpokládané celkové náklady na výstavbu sportovního areálu jsou 3,1 milionu korun.

Individuální dotaci dostane také ZO ČSOP Bukovina – 435 tisíc korun – na realizaci projektu *Tvorba tůně na Malém Rohozci*. Na zmiňovaném území má pobočný spolek záměr vytvořit tůň - přirozený krajinný prvek pro místní populaci obojživelníků. Z dotace budou částečně hrazeny náklady na likvidaci skládky komunálního odpadu, která byla objevena na pozemku ve vlastnictví města. Realizace projektu je naplánována na přelom roku 2022/2023.

Předpokládané celkové náklady jsou vyčísleny na milion korun, projekt by měl podpořit i kraj. Součástí rozpočtu je mj. vyčíslení nákladů na likvidaci navážky ve výši 570 tisíc Kč. Na tyto náklady lze využít dotaci kraje 135 tisíc, proto spolek požádal město právě o 435 tisíc.

Nakonec komise složená se zástupců politických stran a hnutí projednala a doporučila zastupitelstvu udělit čestné občanství a Cenu obce za rok 2022. Udělování ocenění města 28. října se odehraje v rámci slavnostního večera města v Kulturním centru Střelnice v Turnově.

Zastupitelstvo souhlasilo s udělením čestného občanství města paní Evě Kordové.

Zastupitelstvo souhlasilo s udělením Ceny obce spolku Turnov pomáhá. (Marcela.Jandová)

♦ **Eva Kordová** (70) – její profesní život je spojen s turnovskou knihovnou. Znají ji stovky malých i dospělých občanů Turnova z nejrůznějších pořadů knihovny a kulturních akcí

pořádané městem i jinými pořadateli. Položila základy v aktivitách Klubu dětských knihoven České republiky řadě celostátních projektů výchovy ke čtenářství a rozvoji čtenářské gramotnosti. Zapojovala do všech těchto aktivit nejen turnovské školy, ale řadu škol ze spádové oblasti Turnovska. Jako členka rady města, předsedkyně komise pro občanské záležitosti, předsedkyně sociální a bytové komise, členka komise kulturní a komise pro výchovu a vzdělávání, předsedkyně Dozorčí rady KCT, se aktivně věnuje problematice kultury, dětí, mládeže i seniorů. Přispívá k řešení problematiky v sociální oblasti. Podílí se na zkvalitňování komunikace úřadu s občany. Nadále si přeje dobře vyřešit otázku nové knihovny v Turnově. Protože žije v okrajové části města (Mašov), chce se výrazně podílet na řešení problémů, které pocítují obyvatelé této části Turnova. Je členkou odborných knihovnických organizací i místních spolků.

♦ Kulturní tipy

pátek 23. září, od 19 hodin, kavárna KUS
RozumBrothers

sobota 24. září od 10 hodin

Posvícení na Dlaskově statku

Tradiční ukončení letní sklizně v kulisách Dlaskova statku v Dolánkách.

Řemeslné dílny pro děti, kulturní program s pohádkami, folklórním souborem Šafrán i skupinou Funny Grass.

úterý 27. září 2022 od 10:00 hodin, pobočka knihovny na vlakovém nádraží v Turnově II.

Netradiční univerzita: Dějiny Turnova (I. Prehistorie Turnova)

Přednáškou doktora Jana Prostředníka o prehistorii Turnova zahajujeme další cyklus oblíbené Netradiční univerzity.

pátek 30. září, od 19 hodin, městské divadlo

Caroline tančí swing s The Swings

Sopranistka Karolína Cingrošová po boku pánského vokálního kvarteta *The Swings!*

Swingový koncert s neskonalé romantickým příběhem. Podaří se mladé Američance Caroline, která se potká se skupinou českých hudebníků, najít v Čechách svého otce? Přijďte si vychutnat příběh s happyendem a vtipným vyústěním, který je plný známých a krásných melodií Gershwina nebo Ježka.

sobota 1. října, 20:00, KC Střelnice

10 let Snap Call

Přijďte oslavit 10 let kapely Snap Call, spojenou s křtem prvního dlouhohrajícího alba. Jako host vystoupí kapela Bodlák.

koncert/křest alba, KC Střelnice – Velký sál od 20 hodin, vstupné bude upřesněno.

♦ **SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ**

23. září 8:00 až 25. září 20:00, náměstí Prof. Drahoňovského

* sobota 24. 9. Pouťová zábava v sále radnice – hraje *Rouden Band*

* neděle 25. 9., 9:30 – mše v kostele sv. Václava; zpívá pěvecký sbor B. Lédla

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ ROVENSKO POD TROSKAMI

Vás zve na

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

24. 9. 2022 OD 10.00 HOD.

OBČERSTVENÍ – KÝTA, KLOBÁSY, GRILOVANÉ MASO,
PÁRKY V ROHLÍKU, NEALKO, PIVO SVIJANY 450

PRO DĚTI SKÁKACÍ HRAD

ŽIŽKOVA 182, 512 63 ROVENSKO POD TROSKAMI

WWW.SDH-ROVENSKO.CZ

[HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/SBORDOBROVOLNYCHHASICUROVENSKOPODTROSAMI](https://www.facebook.com/sbordobrovolnychhasicuovenskopodtroskami)

Město Rovensko pod Troskami
srdečně zve na

večerní koncert

HRADECKÉHO KOMORNÍHO TUCTETA

V programu zazní duchovní hudba, lidové písně, černošské spirituály
i populární písně.

V neděli 2. října 2022

**v kostele sv. Václava v Rovensku pod Troskami
od 18.00 hodin.**

ustupné dobrovolné

♦ **SVIJANY – Svatováclavské slavnosti na Zámku Svijany**

28. 09. 2022, 10:00 - 20:00

Po celý den na vás čeká bohatý program, na nádvoří zámku vystoupí kouzelník, šermíři, těšit se můžete na přehlídku pivních šatů, loutkové divadlo, pivní soutěže, školu čepování a mnoho dalšího. Během slavností si budete moci vychutnat limitovanou várku svijanského pivního speciálu DUX nebo se vydat na prohlídku Pivovaru Svijany za zvýhodněné vstupné. Celá akce bude zakončena večerním koncertem skupiny Waldovy Matušky.

Po roce je tu opět DUX: letos se vaří už tři várky. Silné, ale jemné jantarové pivo. DUX patří s 5,5 procenty alkoholu mezi silnější piva, je plný a hutný, ale současně také hladký a jemný. Pro dosažení výrazné tmavě jantarové barvy a vyvážené hladké chuti jsme ve Svijanech zvolili vybraný humnový slad, znalci ocení i jemnou chmelovou hořkost žateckého chmele odrůdy Sládek z vlastních chmelnic pivovaru. Stejně jako všechna svijanská piva je samozřejmě nepasterovaný.

Dux nabízíme pouze při příležitosti *Dnů českého piva*. Znovu se tak můžete těšit v posledním zářijovém týdnu 28. září 2022

♦ Lomnické kulturní tipy

Pátek 23. 9. od 19:00 hodin ve velkém sále lomnického zámku

IVAN ŽENATÝ A JAROSLAV ŠONSKÝ – SPOLU DOMA A S MARTINŮ STRING S PRAGUE...

Na slavnostním zahajovacím koncertu oslav 90. výročí otevření školy v Lomnici nad Popelkou vystoupí dva vynikající houslisté – rodáci a její absolventi Ivan Ženatý a Jaroslav Šonský. Ivan Ženatý zahraje v doprovodu smyčcového souboru Martinů Strings s Prague, který v Praze založil a bude dirigovat právě Jaroslav Šonský.

Na koncertu zazní v podání samotného orchestru nejprve Serenáda Bohuslava Martinů, poté přednese Ivan Ženatý s doprovodem Martinů Strings Prague houslový koncert J. S. Bacha. Program vyvrcholí známým Vivaldiho cyklem Čtvero ročních dob.

♦ **Sobota 24. 9. 2022 od 10:00 hodin**
OSLAVY 90. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ŠKOLY V LOMNICI n/P

Celodenní akce, která připomene vznik této krásné budovy a obecně i historii školství na Lomnicku.

Program: Od 10:00 hodin – Průvod absolventů školy městem (řazení průvodu od 10 hodin na hřišti za sokolovnou)

Od 11:00 hodin – Slavnostní zahájení (park před školou)

Po slavnostním přivítání a oficiálním zahájení oslav proběhne křest knihy, která shrnuje bohatou historii školství na Lomnicku. Autorem knihy jsou Pavel Jakubec, Jitka Bílková a Stanislav Dlouhý.

Knihy bude následně prodávána v přízemí školy.

Vrcholem této slavnostní chvíle bude odhalení busty prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka ve vestibulu školy. Původní polychromovaná sádrová plastika byla z vestibulu v dřívějších dobách odstraněna a částečně poničena.

Před lety byla nalezena na půdě a umístěna v městském muzeu. Repliku nové busty zhotovil Filip Turek. Původní zrestaurovanou plastiku mohou spatřit návštěvníci muzea v expozici „Historie města“.

Od 11:00 do 17:00 hodin – Den otevřených dveří (základní škola)

Od 18:00 hodin

v Tylově divadle –

Slavnostní koncert

Oslavy vyvrcholí

koncertem absolventů

lomnické školy. Na

jevišti se postupně

vystřídají Jaroslav

Šonský (doprovod

Gesine Tiefuhr), Ivan

Ženatý (doprovod

Stanislav Bogunia),

Jana Stehr a vokální

kvartet Carpe Musicam (doprovod Alfréd Stehr), Marie Fajtová, Roman Tomeš,

pěvecký sbor Bořivoj (doprovod Monika Chmelařová), Lomnický chrámový sbor se smyčcovým kvartetem

Musica Cecilia, muzikálový pěvecký sbor SDS.

Večerem budou provázet Jaroslav Rudiš a Petr Pýcha.

♦ **Sobota 24. 9. 2022 od 12:00 do 18:00 hodin**
HORNYCHOVA VILA – DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

semily

♦ Mezinárodní festival *Jazz pod Kozákovem* obohacuje kulturu v Čechách už od roku 1987. Je multižánrovým hudebním festivalem pro všechny generace, takže je z čeho vybírat. Festivalový realizační tým připravil, stejně jako v minulých letech, různorodou škálu koncertů v ojedinělých projektech tak, aby i tentokrát obdařil krásnou hudbou a výjimečnými zážitky co nejvíce posluchačů. Opět vyrazíme s hudbou přímo mezi lidi do ulic města Semily, tentokrát v rytmu energického dixielandu, prožijeme výjimečný večer na výjimečném místě bývalých podnikových dílen textilní továrny, dnes FABRIKY 1861, s Danem Bártou nebo hráčem na indická tabla Omnionem (Tomáš Reindl). Omnion posluchačům dokáže, že neexistují bariéry mezi hudebními žánry. Večer završí kapela Tygroo - přijďte si poslechnout Balkan-Drumnbass, Disco-Dubstep,

Klezmer-Funk, Brasshouse, Cave Music, Trashdisco a kdo ví co ještě! Festival nezapomíná ani na svoji osvětovou funkci - proto namotivujeme hudbou a tancem s audiovizuální projekcí mladou generaci žáků a studentů semilských škol edukačním Koncertem pro školy. Klubově se naladíme v bývalé restauraci KC Golf, přes komorní projekt zpěvačky Eniesy (zpěv - kytara) se dostaneme do světa Liron Meyuhas trio, která používá různé rytmy, exotické hudební nástroje (Hang drum, cajón, kalabas, latinské perkuse aj.), různé jazyky a okouzlující melodie - spojuje např. severoafrickou hudbu s jazzem nebo s motivy židovské kultury, abychom se nakonec ten večer opět všichni sešli při tanci a zpěvu na parketu, kde to minulý rok s námi roztočila Tonya Graves. Letos se o to určitě postará kapela What the Funk. V sobotu se uklidníme na hlavním sále při písničkách Jaroslava Ježka v podání Ondřeje Rumla a jeho Jazz Quintetu, poslechneme si legendu československého jazzrocku, pianistu Martina Kratochvíla, a umění místních muzikantů (Miniband ZUŠ Semily a kapelu Šumný jazz). To vše za degustace kvalitních přívlastkových vín. Před vánoci rozpohybujeme těla na večeru ve stylu první republiky - na swingové tančírně, kde bude probíhat i výuka swingového tance. Celý festival doprovodí jako každý rok výstava s jazzovou tematikou a proběhne na počest státního svátku 17. 11.

Semilský festival také nabízí aktivní zapojení místních muzikantů, kteří se mohou v pátek a v sobotu připojit k volné jam session. Ta proběhne po skončení hlavního programu v přísálí. Vítáni jsou všichni hudebníci, kteří si přinesou své nástroje nebo usednou k místnímu pianinu.

Jazz pod Kozákovem respektuje minulost, žije současností a směřuje do budoucnosti. Tato neustálá evoluce je receptem, díky němuž se festival stále vyvíjí.

/ Semilské noviny

♦ The Grooves

29. 9. 2022, 16:00; Riegrovo náměstí Semily

Jazzový festival tradičně zahájí *Jazz ve městě*. Jazzband *The Grooves* hraje převážně chicagský dixieland, ale příležitostně i jiné styly. Tahle vrchlabská parta vás jazzově naladí a pobaví.

♦ 1. října od 19:00

FABRIKA MUSICA

Skvělý koncert velkého semilského jazzového festivalu *Jazz pod Kozákovem* proběhne v industriálním prostoru FABRIKY 1861. Zvukově vymazlená elektronika doplněná o živé nástroje, jako klávesy, klarinet, zpěv, didjeridu, nebo bluesovou harmoniku – to je jednočlenný – sebesmyčkovací - orchestr Tomáše Reindla Omnion. Hlavní hvězdou bude populární zpěvák a autor Dan Bárta, který vystoupí s úžasně sehraným Robert Balzar Triem. Večer roztančí kapela Tygroo, která vynalézavě kombinuje tradiční žánry jako klezmer a balkánskou hudbu s žánry moderními.

♦ Každý druhý rok připravuje semilské muzeum jednu stěžejní novou historickou výstavu podloženou několikaletým výzkumem a bádáním. Pro rok 2022 jsme připravili výstavní projekt s názvem *Internace v Semilech 1950-1953*, který mapuje mnoha mýty opředenou historii týkající se internace řeholníků v semilské nemocnici v dobách nejtuzšího komunismu.

Výstavu, kterou chystáme **od 30. září** letošního roku, svou záštitou podpořil ministr kultury Martin Baxa a nedávno i nově inaugurovaný pražský arcibiskup Jan Graubner. V dopise adresovaném městu Semily a muzeu píše: „K těm, kdo tento projekt podpořili, se velmi rád připojím také udělením své záštity. Výstavnímu projektu přeji zájem a pochopení veřejnosti.“

O výstavě samotné prozrazuje její autor, historik semilského muzea Tomáš Chvátal: „Události spojené s tajným oddělením semilské nemocnice jsou podle mě asi nejzamlženějším a nejzáhadnějším tématem historie města, kolem kterého se vznáší mnoho nezodpovězených otázek. Co je pravdy na zvěstech o tom, že zde byli v rámci komunistické *Akce K* řeholníci a kněží masivně mučeni? Zasloužil si primář Pluhař, aby na něho členové ilegální protikomunistické organizace *ILPKORG1* připravovali atentát? Stál opravdu za skartováním nemocničního archivu v 90. letech zlý úmysl? Nebo vše bylo jinak, než se na první pohled zdá? Zjistit pravdu, nebo se jí alespoň přiblížit, vyžadovalo osm let podrobného archivního průzkumu. Nyní zveme návštěvníky, aby se přišli seznámit s tím, co se nám podařilo zjistit.“

Součástí expozice je i výstava obrazů významného českého malíře Jana Kristoforiho pod názvem Návrat na místo činu. Jedna z významných etap jeho života je totiž spjata s městem Semily na počátku padesátých let. Tehdy zde Kristofori pracoval v propagačním oddělení podniku Kolora a zároveň se zapojil i do činnosti oné ilegální protikomunistické organizace, byl za ni zatčen a odsouzen na deset let. V roce 1968

emigroval do Norska a do Čech se vrátil až po roce 1989. Představená kolekce obrazů a grafik pochází z majetku rodiny a odráží se v ní mimo jiné i autorovy nelehké životní osudy.

Projekt *Internace v Semilech* získal kromě záštiti i finanční podporu od Ministerstva kultury a města Semily. Jeho součástí bude i stejnojmenná kniha od autora výstavy Tomáše Chvátala; čtenáři se na ni mohou těšit v rámci předvánočního prodeje ke konci letošního roku. Publikace vyjde v muzejní edici *Paměť Semilská* a věřím, že bude mít podobný čtenářský úspěch jako autorovy předchozí knihy *Plíživá kontrarevoluce v Semilech 1968* a *Bílá místa konce války 1944-45*.

/ Miroslav Šnaibek, ředitel Muzea a Pojizerské galerie Semily

semilsko

♦ VYSOKÉ n/J –

PÁTEK 30. září | 20:00 | ŽAS Homole

DOKUD SE TANČÍ | Stanislava Kočvarová

Představení o tom, že to nejlepší, co se může člověku ve stáří přihodit, je zůstat mladý. Ovšem ne vždy se to povede...

SOBOTA 1. října | 17:00 a 20:00 | Doveda Sloupnice

LEGENDA O ZBLLOUDILÝCH DUŠÍCH | Gary Edwards a Doveda
Komediální muzikál s živou kapelou vezme diváky na plavbu do oblastí Bermudského trojúhelníku. Piráti hledají poklad, uklízečka kajutu, kterou má uklidit, manželé sami sebe. Najdou?

NEDĚLE 2. října | 17:00 | Beseda s osobností

MARTINA HUDEČKOVÁ

HOST PŘEHÍDKY

Beseda s českou herečkou a jednou z nejžádanější dabérkou (Renée Zellweger ve filmu Deník Bridget Jonesové).

NEDĚLE 2. října | 20:00 | DS J. K. Tyl, Brodek u Přerova

UPOKOJENKYŇ | Kazimír Lupinec

Brilantní komedie, jež nás nenásilným humorem a s patřičnou lehkostí seznamuje s palčivým problémem současnosti. Hra o bezzubé senilitě, o zírání do stropu a čekání na návštěvu nejbližších.

PONDĚLÍ 3. října | 9:30 a 20:00 | MALIS při DS Scéna Libochovice

ZA PRKENNOU OHRADOU | Ladislav Valeš dle knihy Pavla Čecha

Inscenace je inspirována komiksem Tajemství ostrova za prkennou ohradou. Příběh o přátelství, pocitu viny a smíření nás vrací do doby, kdy klukovské přátelství bylo stvrzováno krví.

PONDĚLÍ 3. října | 17:00 | Štace Kaznějov

OBCHÁZENÍ (Suita C Moll) | Olga Pašková

HOST PŘEHÍDKY

Divadlo jednoho herce. Hra o zamyšlení nad životem. Pianistka, během hraní suity Peer Gynt, utíká myšlenkami ke svému životu, kým vlastně je.

ÚTERÝ 4. října | 9:30 | DS Vojan Libice nad Cidlinou

MĚLA BABKA ČTYŘI JABKA | Vlastimil Peška

HOST PŘEHÍDKY

V každém jablčku se ukrývá jedna pohádka. Nevěříte? Tak počítejte s námi: „O Kobližkovi“, „O dědečkovi a kozišku“, „O zlé koze“ a „O veliké řepě“. Určeno pro nejmenší děti.

♦ Čarodějnice na Železnobrodsku

Vedle d'ábla, čerta, vodníka a hejkala představuje jednu z nejrozšířenějších postav lidových démonologických neboli strašidelných pověstí. Rojení čarodějnic se v představách našich předků nevyhnulo ani Železnému Brodu a jeho okolí. Jedna z nejzajímavějších pověstí tohoto druhu – a sice o tom, kterak je možno spolehlivě odhalit čarodějnici, je spjata s lidovou tvořivostí našich předků obývajících kdysi významnou ves Bzí.

Barokní fara ve Bzí

e-chalupy

Starobylá obec Bzí, jejíž kořeny najdeme již v ranném středověku, odvozuje svůj název od černého bezu (*Sambucus nigra*), kterým byl v dávných dobách hustě porostlý vrch s příznačným názvem Bzov. Původně se osada zřejmě jmenovala Na bzí (Na bezu), později Nábzí, nakonec zkráceně Bzí. Zajímavé snad bude připomenout, jakou úlohu hrál černý bez v životě našich předků. Jedním slovem – důležitou.

Od nepaměti představoval uznávanou léčivou rostlinu a věřilo se, že v různých podobách (sušená kůra i květ, dřev, sirup z plodů apod.) působí proti devětadevadesáti nemocem. Ne nadarmo naši předkové tvrdili, že muž má před bezem smeknout a žena se hluboce poklonit. Odedávna se věřilo, že v každém vykotlaném bezovém kmeni sídlí duch. Někde jej považovali za dobrého, jinde za zlého. V žádném případě se však nikdo neodvažoval bezový keř porazit a spálit, neboť by podle dobové víry byl ztrestán nemocí, uhynutím dobytka a jinými životními nepříjemnostmi.

Černý bez býval dříve také považován za vyhlášený a naprosto spolehlivý prostředek proti nekalým rejům čarodějnic. Sedláci proto velmi často sázeli jeho keře v blízkosti chlévů, aby čarodějky nemohly hospodářským zvířatům škodit.

Kdo chtěl spolehlivě zjistit, která z vesnických žen je ve spolku s d'áblem a provádí čarodějné kousky, došel si v noci ze Zeleného čtvrtku na Velký pátek na hřbitov, kde si přesně o půlnoci uřízl větev bezového keře. Doma vydílal měkkou dřev a získal tak čarovnou rourku, kterou bylo možno čarodějnice spatřit. A jak? Velmi jednoduše! Když se na Velký pátek o dopoledních bohoslužbách, kdy se všechny vesnické ženy shromáždily v kostele, podíval rourkou na jejich řady, tak se mohlo stát, že zjistil k svému úžasu, jak některé sousedky sedí obráceně, to znamená hlavou dolů. To byly čarodějnice a před nimi bylo nutno se mít na pozoru.

Co na to odhalené čarodějnice o tom v ústním podání ani v pramenech nenacházíme žádnou zmínku. Škoda. Můžeme se jen dohadovat. Ovšem pak to dávní zvědavci asi neměli lehké. Jak víme opět z řady pověstí – s čarodějnicemi neradno si zahrávat.

/ Oldřich Kašpar, Železnobrodský zpravodaj

jilemnicko

♦ ROKYTNICE n/J –

**ROKYTNICKÁ
SVATOMICHAELSKÁ
POUŤ**
1. - 2. října 2022

**LUNAPARK A POUŤOVÉ
ATRAKCE NA CENTRÁLNÍCH
PARKOVIŠTÍCH
V HORNÍ ROKYTNICI**
pátek od 14.00
sobota, neděle od 10.00

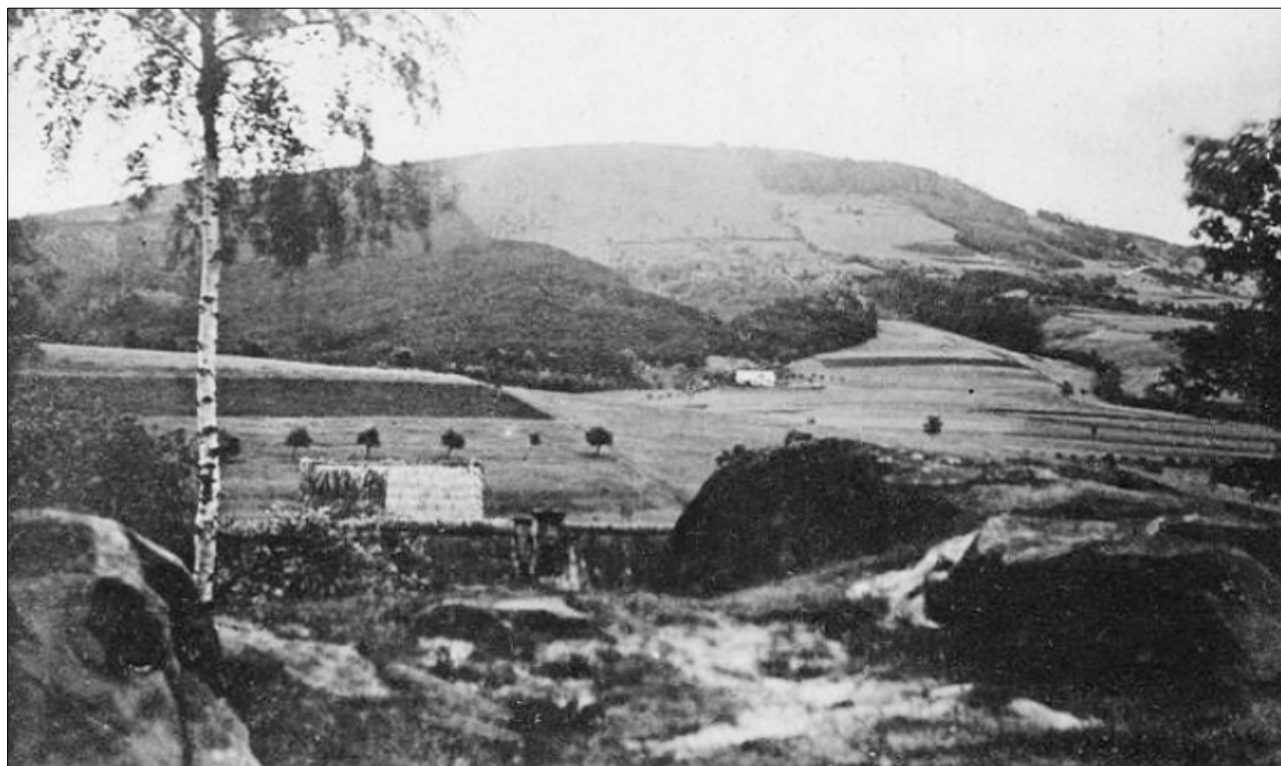
VYHLÍDKOVÝ VLÁČEK
sobota, neděle 9.00 – 17.00
Z náměstí v Dolní Rokytici
na pouť a zpět. Jízdné: 50 Kč,
děti do 3 let zdarma.

**DOPROVODNÝ
PROGRAM**
sobota
13.00 – MAŽORETKY
13.30 – PIGI a jeho sólo na kytaru
14.30 – BIKE SHOW
Jan Sladký
15.00 – NABOSO, country kapela
17.00 – ADAPTACE
rocková kapela
20.00 – ZAKONČENÍ AKCE

KOSTEL SV. MICHAELA
pátek 30. 9. 2022
17.00 – Vystoupí tanečníci, muzikanti
a sóloví zpěváci ze ZUS Jablonec nad
Jizerou.
sobota, neděle 1. - 2. 10. 2022
10.00 – 16.00
Zpřístupnění věže kostela.
neděle 8.30
Poutní bohoslužba.

Nakladatel Boh. Jodas v Lomnici n. Pop., stránky Lomnice n/P

Kozákov, 1928, repro *Loužnický zpravodaj*

Tatobity. Osedláno 1947

**Sychrov. Společenský salón.
Foto Karel Neubert.
Nakladatelství
PRESSFOTO Praha.
Odesláno 1977**

ZÁMEK UMĚLECKÁ SÍDLA
KAREL HALÍŘ VRCHLABÍ

Město Vrchlabí

XI. hommage à Karel Halíř

pavla tesařová
lukáš klánský *housle*
klavír

Klášter sv. Augustina Vrchlabí Vstupenky na www.strelnicevrchlabi.cz
sobota 24.9.2022 | 19 hodin

♦ **JIČÍN** – České dráhy informovaly o výluce na železniční trati Jičín - Ostroměř, a to v období 26. 9. až 7. 10. 2022. Všechny vlaky budou po dobu výluky nahrazeny autobusovými spoji dle výlukového jízdního řádu. Výluka může mít vliv na návazné přípoje a přípoje v systému IDS.

♦ **JIŘETÍN pod BUKOVOU** – Jiřetín pod Bukovou je obec v okrese Jablonec nad Nisou. Leží zhruba 3 km severozápadně od Tanvaldu a 7 km severovýchodně od Jablonce nad Nisou. Rozkládá se na jihovýchodním úpatí Bukové hory, řekou Kamenicí je oddělen od Horního Tanvaldu a Albrechtic v Jizerských horách. V obci žije 459 obyvatel.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1687. V 17. století byly na tomto území, tehdejšího panství Smržovka, zakládány horské obce. Nejstarší písemné zmínky o nich pocházejí z let 1654 až 1676. Přesný rok založení obce se však nepodařilo zjistit. Předpokládá se, že byla založena současně s Albrechticemi, tedy v roce 1670. Jako samostatná obec je Jiřetín poprvé uváděn v pozemkové knize z 1707 a prvním rychtářem v obci je roku 1727 uváděn Christian Seibt.

Nynější název obce – Jiřetín pod Bukovou byl odvozen od jména jednoho ze tří prvních usedlíků, Georga Kreuzingera, a prodělal v minulosti několik změn: Ge'orghthal, Georgensberg / Georgensberg nebo Girgenthal až po Georgenthal. Toto bylo později přeloženo jako Jiřetín. Jiřetín pod Bukovou leží v nádherném prostředí CHKO Jizerské hory. V současné obci funguje knihovna, kulturní zařízení, pošta, ordinace lékařů, dům s pečovatelskou službou, prodejna potravin a několik podnikatelských subjektů. Je zde vybudován vodovod, kanalizace i plynofikace. Vesnicí prochází žlutá a zelená turistická trasa. Podél řeky Kamenice vede cyklostezka číslo 4310.

Sakrální památky ve vsi zastupují Boží muka.

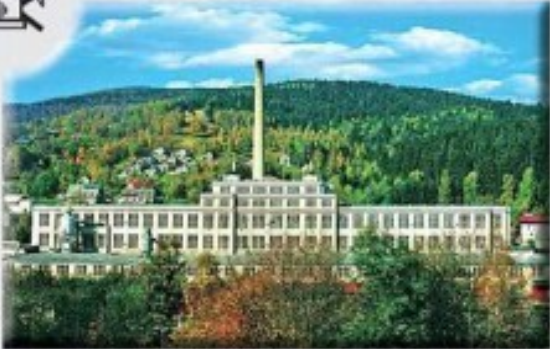
Jiřetín pod Bukovou je obec proslavená zejména výrobky ze zdejší továrny na dřevěné zboží (DETOA), nejvýznamnějším rodákem je Daniel Swarovski (1862–

1956) – sklář, zakladatel firmy Swarovski, specializované na broušené sklo. Za prohlídku stojí rovněž Schowankova vila, která slouží jako muzeum místní historie. (Desenské noviny)

TURISTICKÁ VIZITKA®

No. 1693

www.turisticky-denik.cz

GPS: 50°45'22" 15°15'54"

KREATIVNÍ DÍLNY - VÝROBA HRAČEK v Jiřetíně pod Bukovou

Exkurze do výroby s následnou možností tvorby vlastní hračky dle své fantazie

www.muzeumvyrobyhracek.cz
 483 356 325

Jh

jablonec n/n

♦ Sochař Oldřich Plíva je těsně spjatý s Jabloncem nad Nisou, kde prožil téměř celý svůj bohatý tvůrčí život.

V autorově rodišti máme možnost se setkávat s jeho sochami nejen v parcích a na sídlištích, ale také na samostatných a kolektivních výstavách, které se v Jablonci nad Nisou opakovaně konají. V letošním roce budou Plívovy sochy k vidění v Městské galerii MY, kde autor v minulosti již vícekrát vystavoval. Důvodem ke zmíněnému ohlédnutí je padesát let Plívovy samostatné umělecké činnosti. Sochař ji zahájil v roce 1972, poté co úspěšně absolvoval studia na sklářské škole v Železném Brodě a na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, v ateliéru profesora Stanislava Libenského. Své sochy vytváří Oldřich Plíva z kamene, betonu, bronzu, ale zejména ze skla. K tomuto materiálu, tradičně používanému v jeho domovském kraji, se obrací nejčastěji. Využívá bohaté škály výrazových prostředků, které mu sklo nabízí, stejně tak volí i různé způsoby jeho zpracování.

Půl století trvající tvůrčí cesta Oldřicha Plívy je charakteristická mimořádnou

přímočarostí. Jeho tvorba připomíná kompaktní stavbu vytvořenou na základě několika základních myšlenek a určujících principů, které autor trvale ctí a novátorsky rozvíjí. V tomto smyslu je jeho tvorba zdravě konzervativní, spojená s tradicemi moderního umění 20. století, prosta vši nahodilosti a improvizace. Součástí letošního bilancování je vydání umělecké monografie, která nabízí přehled dosavadní Plívovy tvorby. Pečlivě připravenou publikaci si zájemci budou moci zakoupit během výstavy v Městské galerii MY. Na komorně koncipovanou výstavu, která bude probíhat od 15. září do 15. listopadu, naváže koncem letošního roku další prezentace soch Oldřicha Plívy ve výstavních prostorách Factory Nisa ve Mšeně nad Nisou. O kvalitě Plívovy tvorby svědčí mimo jiné početné zastoupení ve sbírkách řady významných muzeí a galerií u nás i v zahraničí. Nyní budeme mít příležitost vidět sochy Oldřicha Plívy opět v Jablonci nad Nisou. Věříme, že vzbudí v návštěvnících galerie kladné emoce, uspokojí potřebu souladu a harmonie a přispějí k pocitu radostného prožívání věci kolem nás.

Foto archiv MGY

(MGMY, Jablonecký měsíčník)

♦ Dny Eropského dědictví v Jablonci nad Nisou letos nabídly jedinečnou příležitost prohlédnout si interiér Schneiderovy vily ve Zlaté ulici, která byla postavena podle návrhu jabloneckého architekta Rudolfa Günthera v letech 1929–30 ve stylu art deco.

V současné době je velmi citlivě zrekonstruována a je v soukromých rukou. Vila byla rodinným sídlem Fritze a Olgy Schneiderových. Je vynikající ukázkou meziválečné architektury se zachováním tradičních německých prvků, ale s výrazným uplatněním oblouků na úkor rohové strohosti. Identická severní a východní křídla domu jsou propojena patrovým obloukovým rizalitem se dvěma terasami. Kromě obytného prostoru v 1. patře (pánský pokoj, obývací pokoj, pokoj pro hosty, ložnice a dětský pokoj) a jídelny ve zvýšeném přízemí byl v domě také pokoj pro hosty, byt správce, pokojík služky, kuchyň, spíž, WC, koupelna, hala, šatna technické zázemí a sklep. Po druhé světové válce byla vila zkonfiskována a majitelem se stal československý stát prostřednictvím různých státních institucí. Mnozí z místních ji znají jako jesle.

V roce 2010 byl objekt zapsán do Ústředního seznamu kulturních památek ČR a od roku 2012 je v soukromém vlastnictví. Dům i zahrada poté prošly rozsáhlou

rekonstrukcí a interiér byl vybaven dobovým nábytkem a užitkovými předměty ve stylu art deco a stylu městských interiérů v Sudetech. Práce prováděli zkušení řemeslníci, drobné dobové stylové arte-fakty (sklo, porcelán, keramika, fotografie) jsou většinou zapůjčeny ze soukromých sbírek, interiér kuchyně a koupelny je soudobý. Styl art deco je zastoupen jak v exteriéru, tak v interiéru, kde je uplatněn v ornamentech krytů radiátorů ústředního topení, na vnitřních parapetech, dřevěných posuvných dveřích včetně kování z bílé

mosazi (ze stejného kovu jsou okenní a dveřní olivy). Nejvýraznější je krásné vnitřní dvouramenné protisměrné dubové schodiště, které propojuje přízemí s prvním patrem a horní terasou. (rsch, Jablonecký měsíčník, foto Petr Zbranek)

liberec

♦ V Radčicích nechal odbor ekologie a veřejného prostoru zrestaurovat boží muka zhotovená místním rolníkem Antonem Demuthem v roce 1850. Tento křížek najdete na pozemku města v ulici Ke Sluji. Na opravě se finančně podíleli i místní občané, přičemž iniciativa obnovy vzešla právě od zdejších obyvatel. Restaurátorka boží muka rozebrala na jednotlivé díly k restaurování. Následně proběhla biosanace, čištění kamenných částí, došlo ke zpevnění narušených částí kamene a k tvarové rekonstrukci. Při obnově byly retušovány doplňky a texty, bylo provedeno ošetření a doplnění železných částí (kartuše a lucerny) nebo pozlacení. Místní občané si obnovené památky váží; během září dojde k menší oslavě a vysvěcení kříže. (Zpravodaj Liberec)

♦ Ve čtvrtek v šest hodin byla u liberecké radnice odhalena socha Michala Trpáka *Pan Červený*. V okamžiku uzávěrky tohoto Trosečníka ale ještě bohužel nemám obrázek podoby plastiky.

liberecký kraj

♦ Svě vítěze zná další ročník soutěže *IBM Firma roku* a *Moneta Živnostník roku* v Libereckém kraji. Firmou roku se stal Kitl, živnostníci roku a zároveň srdcačkou roku pak Marie Mrňávková alias Brodita.

♦ Krajsí radní schválili poskytnutí finanční podpory 15 milionů společnosti Silnice LK. Firma ji využije pro běžnou podzimní údržbu sítě krajských silnic druhé a třetí třídy. Částka na opravy se rozdělí. Na zalití výtlučků asfaltobetonovou směsí, jejíž množství se díky krajské dotaci zvýší z 6 000 tun na 6 700 tun, se počítá s objemem zhruba 6,3 milionu korun. Tři miliony jsou určeny na seřezávání krajnic a hloubení příkopů pro zajištění lepšího odtékání vody z vozovek.

Aby řidiče na silnicích neomezovala květena, provedou Silnice LK ořezávání stromů. Předpokládaná částka na tuto akci činí 2,7 milionu korun. Na velkoplošné vyspravení vozovek je určena suma 2 miliony korun a na opravu mostů a silničních těles stavebně technickým úsekem společnosti Silnice LK celý jeden milion korun. (Jan Mikulička)

mnichovohradištsko

♦ **MNICHOVO HRADIŠTĚ – Město restaurovalo hrobku Jana Švermy. Ten už nebude národním hrdinou**

Hrobka rodiny Hendrichovy a Švermovy v severozápadní části mnichovohradištského hřbitova patří mezi dominanty hřbitovního areálu. Město převzalo tuto drobnou stavbu, vybudovanou v roce 1870, do své péče před deseti lety od Bedřišky Kopoldové, která ji městu věnovala. V závěru roku 2012 byla hrobka, vystavěná v neogotickém stylu, vyhlášena kulturní památkou. Město v letošním roce dokončuje několikaletý proces postupného restaurování hrobky.

Akademický sochař a restaurátor Jan Vích se do práce pustil v červnu a po-

stup prací je vidět na první pohled. Vnější plášť kamenné stavby byl očištěn, zbaven nevhodných výplní a konzervován, chybějící části kamenných bloků byly doplněny, spáry mezi nimi vyplněny vápennou maltou. Na střeše už září měděný hřebenáč, obnovený dle fragmentů originálu. Restaurátor rovněž zajistil střechu, aby do interiéru nezatékalo. Obnoven byl okapový chodník z kamenných desek a některé části byly opatřeny hydrofobizací.

Hrobka zásadně prokoukla, její exteriér má o několik odstínů světlejší odstín a vzhledem k tomu, že restaurátor už odstranil lešení, ji mohou návštěvníci hřbitova obdivovat. Dokončit a doplnit zbývá už pouze kovové prvky hrobky a několik dalších drobností, definitivně hotovo má být do konce září.

Městu se na opravy kulturní památky podařilo získat bezmála dvousettisícovou dotaci ze středočeského fondu kultury a obnovy památek, celkové náklady činí 846 tisíc korun.

V kryptě hrobky jsou uloženy ostatky dvou starostů Mnichova Hradiště, Antonína

Švermy a Františka Valenty, a také novináře a politika Jana Švermy. Právě posledního jmenovaného připomíná pamětní tabulka *Jan Šverma, národní hrdina*, která bude před koncem stavebních prací demontována. Nahradí ji nová skleněná tabulka s neutrálním popisem: *Hrobka rodiny Hendrichovy a Švermovy*. U hrobky a v jejím interiéru bude rovněž na podzim umístěn panel s informacemi o zde pohřbených osobnostech.

(Mnichovo Hradiště)

Z pohřbu – v pořadí už třetího – v Mnichově Hradišti

Rodný dům Jana Švermy v Mnichově Hradišti

♦ *A teď ohlas k tomuto článku, který už před 14 dny vyšel v Našem REGIONU:*

K tématu "kult Jana Švermy", kterého se naše Hradiště zbavuje jen velmi POMALU...

Zatímco v Praze je po revoluci Švermův most opět Štefáníkův a ul. Jana Švermy byla dávno přejmenována, v Mnichově Hradišti máme stále (bohužel) ul. Jana Švermy, ve které JE NAVÍC Památník obětem boje za svobodu.... jako "pěst na oko" .

Jsem si dobře vědom toho, že "průměrný" Hradišťák ze Švermovy ulice (vč. Podnikatelů) bude, z čistě z praktických důvodů, TVRDĚ PROTI ZMĚNĚ názvu....a já bych to chápal, proto bych rád našel SPOJENCE - ideálně v Ulici Jana Švermy. Třeba byste mi uměl "mediálně" pomoci? A v rámci příštích voleb by Město vyhlásilo REFERENDUM... předcházely by asi nutné podpisové archy od navrhovatelů

Nic proti Švermovi, kdyby to byla ulice Antonína Švermy, bylo by to fajn a "nebylo by co řešit". Ale bolševik - stalinista z ÚV, z politbyra ÚV KSČ, který v Moskvě s Gottwaldovou svolací chystal "vklouznutí" do poválečného sovětského područí.... To je přeci příliš "silná káva". A že zemřel během SNP přece na věci nic nemění...

Zdraví

Petr Červinka, občan Mnichova Hradiště

mladoboleslavsko

♦ Jaroslav Šebek a Pavel Sosnovec pokřtili knihu *Když Boleslav začala vonět benzínem*

Minulý čtvrtek v podvečer hostil Sbor českých bratří křest hned dvě významné události. Křest knihy Jaroslava Šebka, Pavla Sosnovce a Sylvy Městecké, nazvanou *Když Boleslav začala vonět benzínem*.

Křest dalšího významného příspěvku ke zmapování historie našeho města pak doplnil koncert Podnikového dechového orchestru Škoda Auto.

Jak autoři během křtu prozradili, práce na knize jim zabraly dva roky.

"V knize se zabýváme životem v Mladé Boleslavi mezi lety 1890 a 1910.

Jde o dobu, kdy se začala rodit budoucí historie města jako kolébky automobilů s okřídleným šípem ve znaku. Čtenáři a milovníci dějin se mohou těšit na bohatou přehlídku dobových fotografií a dokumentů, každou z jedenácti kapitol navíc uvozuje tematický komiksový příběh, jehož autorem je ilustrátor a grafik Vojtěch Šeda. Pozveme vás na procházku tehdejšími ulicemi, představíme školství, zdravotnictví, volný čas nebo odívání přelomu devatenáctého a dvacátého století, zkrátka se snažíme přiblížit tehdejší běžný život mladoboleslavských obyvatel," uvedl Jaroslav Šebek.

„Mám z té knihy velkou radost, opravdu se podařila a troufám si říct, že je čtenářsky velmi zajímavá. Doufám, že si k ní cestu najde i mladá generace, a dozví se, jak se v našem městě žilo lidem před více než sto lety. Děkuji všem autorům a věřím, že to není jejich poslední společný literární počín," uvedl náměstek primátora Daniel Marek, který byl jedním z kmotrů knihy.

/ Šárka Charousková, SM Mladá Boleslav; foto Zdeněk Kolín

♦ Adina Mandlová se vrací do Boleslavi

Městské divadlo Mladá Boleslav chystá na 30. září 2022 slavnostní premiéru inscenace 1000 tváří Adiny. Přímo na míru pro zdejší soubor napsala úplně nový autorský text dramatička a producentka Daniela Sodomová s režisérkou a choreografkou Adélou (Laštovkovou) Stodolovou. Tento osvědčený tvůrčí tandem má na svém kontě úspěšnou inscenaci o mecenáše umění Medě Mládkové, inscenaci Werich či letošní divadelní recitál Marta k životnímu jubileu zpěvačky Marty Kubišové, uváděný v Sovových mlýnech na Kampě.

Inscenace 1000 tváří Adiny měla spatřit světlo světa již v roce 2020, kdy uplynulo 110 let od narození slavné prvorepublikové filmové hvězdy a zároveň mladoboleslavské rodačky Adiny Mandlové. Přípravy byly bohužel několikrát přerušeny, první oficiální uvedení proběhlo v období pandemie bez diváků a světová premiéra se tak odsunula až na letošní rok. Nyní už ale konečně můžeme zvolat: Adina Mandlová se vrátila do Mladé Boleslavi a těší se na své diváky. Už **30. září od 19:00** na velké scéně mladoboleslavského divadla.

/ Pavel Šubrt; foto Anna Hladká Vašicová

náš jubilant

Adolf Lilie – kronikář, učitel a autor jablonecké vlastivědy Původně se sice měl stát soukeníkem, ale nakonec Adolf Lilie (1851 – 1912) zasvětil svůj život učitelskému povolání, čímž se zapsal mezi osobnosti nejen jablonecké historie. Zažil převratné změny, které s sebou nesla modernizace 19. století, jež přes mnohá pozitiva měla i svou odvrácenou stranu. Lilie si cenil pokroku, který se projevoval zejména v rostoucí průmyslové výrobě či komunálním vybavení měst a obcí. Viděl ale také, že masivní stěhování do měst a práce v továrnách má negativní vliv na rodinné vazby a výchovu mládeže. Snažil se čelit šíření „zhoubného materialismu“ povzbuzováním lásky k vlasti a posilováním národního cítění. Dnes víme, do jakých extrémů může nacionalismus přerůst, ale pouto k místu, kde žijeme, je časem prověřená hodnota. Nezáleží na tom, jakým jazykem hovoříme, jaký je náš etnický původ nebo příslušnost k politické straně. Trvalou platnost má konkrétní práce vykonaná ve prospěch následujících generací. Lilieho odkaz, ať už jde o je ho kronikářské zápisy, pamětní spisky popisující historii místních spolků nebo vlastivědu jabloneckého okresu (Der politische Bezirk Gablonz), je v tomto smyslu stále živý. Vlastivěda pro školu a dům (*Heimatskunde für Schule und Haus*), jak zněl podtitul, byla určena školní mládeži i široké veřejnosti. Vydal ji okresní učitelský spolek a na jejím obsahu se pod vedením Adolfa Lilieho jako hlavního redaktora podílel široký okruh autorů nejen z řad pedagogů. Přehledné uspořádání poskytuje komplexní obraz Jablonecka konce 19. století zahrnující základní informace jako polohu a rozlohu, a dále přírodní podmínky, zemědělství, průmysl,

Foto archiv Kultura Jablonec

dějiny, správu, školství, zdravotnictví, ale i náboženské poměry nebo lidové zvyky a mnoho dalšího. Popsána je zde každá jednotlivá obec tehdejšího politického okresu.

Osobnost Adofa Lilieho jsme si symbolicky připomněli v rámci *Dne evropského dědictví*, který se v Jablonci konal 17. září.

/ Jana Mezerová, Jablonecký měsíčník

rozhovor

♦ Rozhovor se scenáristou Petrem Pýchou

Petr Pýcha působí jako pedagog na Gymnáziu Ivana Olbrachta v Semilech. Kromě toho je úspěšným scenáristou a autorem několika rozhlasových her, divadelních inscenací a filmů. Za film *Všechno bude* získal ocenění Český lev. S Petrem Pýchou se mi povídalo velmi dobře. Dokonce tak dobře, že z našeho setkání vznikl rozhovor tak dlouhý, že jsme se rozhodli rozdělit povídání do dvou čísel.

Narodil jste se v Mostě a první roky života jste strávil v Braňanech. Jak jste se dostal sem k nám do Podkrkonoší, konkrétně do Lomnice nad Popelkou?

V sedmdesátých letech byl starý Most zbouraný. A já mám dojem, že od té doby, co mi zbourali porodnici, připravili mě tím do jisté míry o kořeny. Hodně jsem cestoval z místa na místo. Prvních šest let jsem žil v Braňanech, potom necelý rok v Nové Pace, pak v Lomnici nad Popelkou, během studií v Hradci Králové, devět let ve Vysokém nad Jizerou a pak zase v Lomnici. Během dvaceti let jsem tak vystřídal několik míst, kde jsem se cítil doma. Je pravda, že v Lomnici žiji už delší dobu a tak se cítím Lomničákem. V tomto kraji na rozmezí Českého ráje a Krkonoš, kdy z jedné strany vidíte Trosky a z druhé Krkonoše, jsem rád. Lomnice přesně naplňuje moje představy. Pořád je to venkov, krásná příroda, ale zároveň vám nabídne i zázemí města – kulturu, sport, možnosti pro děti... A proč jsem opustil Braňany? Za to můžou moje průdušky. V dětství jsem je měl slabé a často jsem býval nemocný a můj mladší bratr zrovna tak. Krajina hnědouhelných dolů a chemiček nám úplně neprospívala. A tak se naši rodiče kvůli nám rozhodli „změnit vzduch“ a opustit kraj, ve kterém se otec narodil, kde měli přátele, práci a žilo se jim dobře.

Už na základní škole v Lomnici jste se prý setkal s Járou Rudišem.

I když jsme stejně staří, Jára měl odklad, proto jsem chodil o rok výš. Brzy jsme se ale našli a začali se kamarádit. Myslím, že máme hodně společného, a možná právě proto, že jsme spolu vyrůstali, můžeme společně i psát.

Tvořili jste společně už od základní školy?

Ne, na základní ještě ne, ale na střední už ano. Poslouchali jsme stejnou muziku (většinou alternativní, jinou než naši vrstevníci) a měli jsme rádi divadlo, především Cimbřany a divadlo Sklep. Bavila nás ta jeho „trapná“ poetika, která

v sobě měla humor a zároveň přiznanou trapnost. Pokoušeli jsme se psát vlastní básničky v duchu divadla Sklep a ty potom recitovali holkám na brigádě v lomnických čokoládovnách. U pásu s piškoty jsme se je takhle pokoušeli balit. Samozřejmě marně... Od školních let si představujeme nějaké situace a postavy v těch situacích a přehráváme si je. Bavíme se představami, co by se mohlo stát, a smějeme se tomu. Právě to byl základ našich divadelních her. Nejdřív jsem sám napsal hru pro vysocký ochotnický spolek Krakonoš. Získal za ni několik ocenění na přehlídkách amatérského a nezávislého divadla. Vystupoval s ní například v Hronově nebo v Praze v Divadle Járy Cimrmana. V té době měl už Jára Rudiš za sebou román *Nebe pod Berlínem*. Na Silvestra v roce 2004 jsme si u nás doma řekli, že teď napíšeme divadelní hru spolu. Tak vzniklo *Léto v Laponsku*. Zase jsme si představovali situace a postavy v nich, akorát už to nebyli naši příbuzní a kamarádi, ale instalovali jsme do nich postavy zcela vymyšlené. Měli jsme velké štěstí. Už za naši první hru jsme získali Cenu Alfréda Radoka, Českého rozhlasu, vzápětí byla uvedena v Uherském Hradišti a o tři roky později i ve Finsku. To byl dobrý důvod, abychom v psaní pokračovali.

Vystudoval jste pedagogickou fakultu v Hradci Králové a filmovou vědu. Přímo scenáristiku jste nikdy nestudoval, přesto jste nyní známý především jako scenárista. Jak jste se k psaní scénářů dostal?

Filmovou vědu jsem sice studoval, ale nedostudoval. K filmu mě to táhlo už dávno předtím. Už fakultu v Hradci Králové jsem končil diplomovou prací o české kinematografii v devadesátých letech.

Hodně mě ovlivnil spisovatel a filmový teoretik, autor psychologických próz Jan Dvořák. Právě on ve mně vzbudil zájem o film. Často jsem v Hradci navštěvoval jeho semináře a začínal jsem se na film dívat jinýma očima, vnímat jeho jazyk, výrazové prostředky. Bavilo mě to. Potom si mě film přitáhl i přes psaní. Po několika rozhlasových a divadelních scénářích jsem najednou psal scénář pro film. A pořád jako samouk.

Nikdy jste nezvažoval, že byste studoval scenáristiku?

Netroufal jsem si. Před vánocemi jsem říkal studentům na FAMU, jak je obdivuju, že ve svých dvaceti dvaadvaceti sedí právě v lavicích katedry scenáristiky a dramaturgie a prošli tím velmi přísným sítím. Museli prokázat nejen talent, ale i odvahu a vůli. Já sám si tenkrát nevěřil.

Nevnímal jste to později jako hendikep?

Já ne. Možná lidi kolem. Já si psal po svém a ohromně mě to bavilo. A baví pořád. Někdy si při psaní odpočinu od jiných světů, jindy mi dá pořádně zabrat. Jednou se mě režisér Olmo Omerzu zeptal, jestli neuvažuju už o tom, že bych si pořídil scenáristický program. Všechno jsem totiž psal ve wordu. Ptal jsem

se, jestli je to nějaký problém. Říkal, že on sám s tím problémem nemá, ale kdybychom předstoupili třeba před grantovou komisi, mělo by to mít nějakou formu. Zrovna tak mi Olmo doporučil přečíst si nějakou příručku pro scenáristy, dokonce mi i jednu do Lomnice poslal.

Na druhou stranu, kdybych býval studoval JAMU nebo FAMU, přišel bych o možnost studovat společenské vědy a češtinu, nemohl bych učit a to je pro mě důležité. Ve své profesi jsem rozkročený mezi školou a psaním. Nikdy bych to neměnil! Pokud delší čas píšu, už se těším na své studenty a naopak, jakmile jsem už vymluvený, mám možnost zavřít se do svého světa s mými postavami. Nejsem ten typ, který dokáže od osmi ráno do šesti večer v jednom kuse psát. Potřebuji se setkávat s lidmi, bavit se s nimi. Inspirují mě. Hlídám si, aby jazyk v tom, co píšu, byl přirozený, autentický. Potřebuji, aby se mým postavám věřilo. Já je vlastně musím dříve slyšet než vidět. Nejsem si jistý, jestli bych vůbec mohl psát historickou hru, jestli bych se dokázal na ty postavy napojit.

Říkáte, že je pro vás psaní vlastně odpočinek.

Uvědomuju si, že mě samozřejmě také psaní baví, uspokojuje, ale zároveň mě především motivuje myšlenka, že by jednou z mé tvorby mohlo něco opravdu vzniknout, že by se to mohlo realizovat. Často se mi stává, že začínám psát příběh, mám představu, kam až se chci dostat, ale nevím, jestli píšu film nebo rozhlasovou hru. Ve chvíli, kdy mé postavy ožívají, začínají mluvit a bavit mě, není tohle podstatné. Samozřejmě, že to dělám s tím, že to někdo uvidí, uslyší, nebo si to přečte. To je cílová stanice, kam musíme dojet. Ale slušné zadostiučinění přichází už v procesu vzniku. Scéna se mi v hlavě nerodí u klávesnice, ale třeba ve vlaku nebo při horské túře. Teprve s představou, jak se scéna odehraje, usedám k počítači a začnu psát.

Jste pedagogem na Gymnáziu Ivana Olbrachta v Semilech. Jaké předměty vyučujete?

Český jazyk a literaturu a také Společenské vědy, které v každém ročníku zahrnují něco jiného – psychologii, sociologii, ekonomii, filosofii a právo.

Promítáte své scenáristické zkušenosti do výuky?

Ano, a nejvíc prostoru pro to mám v literárních seminářích. Navštěvují je studenti, které zajímá literatura, rozhlasová, filmová a divadelní dramatika, nechtějí být jen filmoví konzumenti, láká je nahlížet i „dovnitř“. V rámci těchto seminářů mám různé cykly, například cyklus moderní české literatury v povídkách. Konkrétně po svých studentech chci, aby z týdne na týden zhlédli jeden film a přečetli jednu povídku. V dalším semináři se tomu věnujeme, studenti mají napsanou recenzi, kterou před ostatními obhajují. Zajímavé je srovnávání povídky, filmu a rozhlasové hry. A důležité, že semináře navštěvují studenti, které to baví, a provokují k debatě, vyměňujeme si názory, mají spoustu otázek...

Mají studenti, třeba i díky vám, zájem psát vlastní tvorbu?

Už recenze, o kterých jsme mluvili, jsou počátkem kulturní žurnalistiky. Mám studenty, kteří po několika měsících dovedou napsat kvalitní filmovou recenzi. Někteří se účastní divadelního festivalu ve Vysokém nad Jizerou, kde

taky získávají cenné zkušenosti. Učí se, jak psát o divadelních představeních. Občas někdo přijde se svou první povídkou. Mám z nich radost.

Na pokračování povídání s Petrem Pýchou se můžete těšit v příštím čísle.

/ Gabriela Jakoubková, Zpravodaj města Jilemnice; foto ČSFD

Petr Pýcha (* 1972 v Mostu) má na svém kontě devět rozhlasových her, tři divadelní inscenace a čtyři filmové počiny. Prvotinou Petra Pýchy byla divadelní hra *Republiku za koně a fotbal*, kterou napsal pro divadelní spolek Krakonoš. V roce 2005 napsal s Jaroslavem Rudišem *Léto v Laponsku*. S Rudišem vytvořili mnoho dalších předloh pro rozhlasové hry. Jejich společná rozhlasová hra *Lidojedi* byla posléze nastudována Činoherním divadlem v Ústí nad Labem. Pýcha již samostatně získal ocenění za rozhlasovou hru *Benzína Dehtov*. Právě *Benzína Dehtov* byla Pýchou přepracována do filmového scénáře pro film *Úhoři mají nabito*, který režíroval Vladimír Michálek. Pýchův filmový debut se konal v roce 2018, kdy vzniknul film *Všechno bude*; ten byl původně psaný jako rozhlasový scénář, ale kvůli vulgaritě byl Českým rozhlasem zamítnut. *Všechno bude* reprezentovalo ČR v boji o Oskary. Druhým Pýchovým filmem byl právě snímek *Úhoři mají nabito*. Třetí Pýchův film byl krátkometrážní a opět ho režíroval Olmo Omerzu pod názvem *Poslední den patriarchátu*, pro Omerzu Pýcha napsal i svůj poslední film *Atlas ptáků*.

pozdní sběr

♦ **LOMNICE n/P** – Městské muzeum zve zájemce o historii v **úterý 27. září** od 17 hodin na druhé setkání s paní doktorkou Evou Ulrychovou z Jičína, v rámci kterého pohovoří o kronikáři Kosmovi a jeho Kronice Čechů, o týden později opět v **úterý 4. října** od 17 hodin nás paní doktorka seznámí s tématem jezuitského řádu v Čechách. Obě akce jsou za dobrovolné vstupné.

♦ **LOMNICE n/P** – Lomnická pivovarská zahrádka pořádá **ve středu 28. září** v 15 hodin charitativní dvojkoncert. Zahraje kapela *Rachot Band* z libereckého Jedličkova ústavu a cirkusová kapela *Comedy & Beat*. Cílem akce je vybrat peníze na stavbu komunitní pece na zahradě Jedličkova ústavu v Liberci. Vstupné na akci bude dobrovolné a celý výtěžek poputuje do Jedličkova ústavu.

♦ **LOMNICE n/P** – Kulturní a informační středisko informuje, že výstava *Méd'ové pro radost aneb Plyšové štěstí* v přízemí lomnického zámku je prodloužena až do 8. listopadu. Výstava je otevřena také v sobotu 24. září od 14 do 16 hodin, od 26. září vždy v úterý od 10 do 16,30 hodin, jindy jen na objednání.

♦ **LOMNICE n/P** – Kulturní a informační středisko vás zve na tři nové výstavy na lomnickém zámku. V městské knihovně si můžete prohlédnout panelovou výstavu *KOMenský v KOMiksu*, v chodbě v prvním patře zámku výstavu *Hurá*

do školy s *Marií Terezií!* a v Zámecké galerii výstavu *Lomnice – moje město*.
Všechny výstavy budou přístupné v sobotu 24. září od 14 do 16 hodin v rámci oslav školy.

Komenský a Marie Terezie budou na zámku až do konce roku.

♦ **KOŠOV, RVÁČOV** – Sborny dobrovolných hasičů Košov a Rváčov zvou na odsunutý Hasičský den na Košově – **bude v neděli 25. září od 12 hodin.**

♦ **VYSOKÉ n/J** –

24.9.2022

Ukončíme letošní sezónu akcí **NA POHODU**

VYSOKÉ KOSTOVÁNÍ

Zveme vás na **netradiční** „festival jídla a pití“ podávaného **v mini porcích.**

S PROGRAMEM:

11:00 – Zahájení

11:15 – **Loutkové divadlo Čertova nevěsta** - TJ Sokol Roprahtice
(M. Nosková, B. Řeháková a T. Petřinová na akordeon)

12:30 – **Bylinky** (pásmo tanců a písní zpěvácků, tanečníků a muzikantů
ze ZUŠ Jablonec nad Jizerou)

14:00 – **Štěpán „Steve“ Vrána** (zpěv a kytara)

15:00 – **FLOOS** (skupina mladých muzikantů)

16:00 – **Pole dance** moderní tanečně - sportovní disciplína **Rinas company**

16:30 – **Štěpán „Steve“ Vrána** (zpěv a kytara)

17:15 – **NOUZOVEJ VÝCHOD** (popová kapela z Klánovic)

Celým programem bude provázet **moderátor a zpěvák**
v jedné osobě **Štěpán „Steve“ Vrána.**

Doprovodný program pro děti: malování na obličeje, jízda na poníčkovi, obří bublifuk, draci.
Prodej „home made“ výrobků.

Jiří Košťál

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj